

Til: Utdannings- og forskningskomiteen

Dato: 14/17. oktober

Tema: Budsjetthøring til kap. 226

Redusere sosiale ulikheter i læring, mestring og helse.

Organiseringen av og innholdet i skolehverdagen har stor betydning for barn og unges forutsetning for læring, mestring og helse. Dessverre er det fremdeles slik at foreldrenes sosiale bakgrunn betyr mye for barnas læringsresultater i skolen.

Sosiale ulikheter skyldes en skjevfordeling av økonomiske og sosiale ressurser. Ungdommer som vokser opp i familier med høy sosioøkonomisk status har det bedre med seg selv, er mer fornøyde med foreldrene sine, med skolen de går på og med lokalmiljøet de bor i, flere har fortrolige venner og er mindre utsatt for fysiske og psykiske plager enn ungdom som vokser opp med færre ressurser hjemme. Foreldres utdanning spiller også en viktig rolle for hvordan elevene presterer på skolen. Konsekvensene av ulikhetene gjelder ikke utelukkende for de mest utsatte gruppene, de griper gjennom hele samfunnet i et trappetrinns mønster. Det er bekymringsverdig at barns helse og muligheter til å lære, mestre og delta i aktiviteter skal følge størrelsen på foreldrenes lommebok.

Nasjonalforeningen for folkehelsen mener politikk, initiativer og tiltak må nøye vurderes etter hvilke sosiale fordelings effekter de kan føre til. Derfor er vi bekymret over innretningen og den manglende forpliktelsen for å sikre alle elever på 1.-10. trinn minst én times fysisk aktivitet hver dag. Grunnlaget for levevaner slik som kosthold og fysisk aktivitet legges tidlig i livet. Fysisk aktivitetsnivå er en faktor som varierer betydelig etter barn og unges sosiale bakgrunn. Regjeringen varsler gjennom den kommende satsingen, «Barn og unge i bevegelse», at kommuner som ønsker å satse på fysisk aktivitet og fysisk-motorisk utvikling for barn og unge i et folkehelseperspektiv, vil finne støttemateriell som kan bidra til slikt arbeid. Støttemateriell og erfaringsspredning er bra, men uten forpliktelser vil vi få en situasjon hvor elever som får tilbud om én times fysisk aktivitet avhenger av bosted. Nasjonalforeningen for folkehelsen påpeker at det ikke settes av stimuleringsstøtte til strategien.

Regjeringens mål er én time daglig fysisk aktivitet innenfor dagens timetall, uten at det går utover metodefriheten til lærerne. Mange skoler har funnet gode løsninger og er godt i gang. Andre står på startstreken. Nasjonalforeningen for folkehelsen mener det er en forutsetning for måloppnåelse at det settes av midler til gjennomføring, opplæring av lærere og lovfesting i opplæringsloven.